

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Соёл, урлагийн газар 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/214/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2024 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Б. Азантунгалаг Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Azantungalagb@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangaiaudit@gov.mn

2024.02.23 № 43
таниг _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН
СОЁЛ УРЛАГИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Н.СЭР-ОД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Соёл, урлагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Соёл, урлагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Архангай аймгийн соёлын салбарын ажилтан албан хаагчдад тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлон, салбар хоорондын хамтын ажиллагаа, хөгжлийн гарцыг тодорхойлох зорилгоор "АРХАНГАЙ-100 СОЁЛЫН ХӨГЖИЛ" форум, "АРХАНГАЙ-100 ЭРТНИЙ ТӨРТ УЛСУУДЫН ӨЛГИЙ НУТАГ" эрдэм шинжилгээний хурал, зохион байгуулагдсан байна.

Аудитын гол асуудал

"Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 85 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Соёл, урлагийн газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгасан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 53 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж батлуулсан бөгөөд дэвшүүлсэн зорилт арга хэмжээний хэрэгжилтийг Соёлын яаманд хүргүүлж 90.5 хувьтай үнэлүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	16,000,000.00	16,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	16,000,000.00	16,000,000.00
35400	Хангамжийн материал	16,000,000.00	16,000,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	16,000,000.00	16,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	214,827,824.12	186,495,198.80
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	214,827,824.12	186,495,198.80
39200	Биет хөрөнгө	45,543,657.46	51,146,032.18
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	44,188,500.00	44,188,500.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,192,685.42)	(21,398,847.33)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	13,631,301.00	16,031,301.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,083,458.12)	(4,324,921.51)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	0.00	18,500,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	(1,849,999.98)
39300	Биет бус хөрөнгө	169,284,166.66	135,349,166.62
39301	Програм хангамж	1,340,000.00	1,340,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(55,833.34)	(390,833.38)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	168,000,000.00	168,000,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	(33,600,000.00)
3	<u>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</u>	<u>230,827,824.12</u>	<u>202,495,198.80</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	2,919,760.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	2,919,760.00
41300	Өглөг	0.00	2,919,760.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	2,919,760.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	230,827,824.12	199,575,438.80
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	230,827,824.12	199,575,438.80
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	230,827,824.12	199,575,438.80
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	178,927,401.00	230,827,824.12
51220	Тайлант үеийн үр дүн	51,900,423.12	(31,252,385.32)
6	<u>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</u>	<u>230,827,824.12</u>	<u>202,495,198.80</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	<u>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</u>	<u>332,063,999.91</u>	<u>614,067,400.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	24,079,699.91	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	24,079,699.91	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	24,079,699.91	0.00

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	307,984,300.00	614,067,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	210,831,000.00	489,720,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	210,831,000.00	489,720,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	68,950,000.00	104,153,900.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,000,000.00	12,863,900.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	61,950,000.00	91,290,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	28,203,300.00	20,193,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,203,300.00	20,193,400.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	280,163,576.79	645,319,785.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	280,163,576.79	645,319,785.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	260,880,465.77	624,252,521.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	121,557,249.37	224,951,482.24
210101	Үндсэн цалин	87,378,142.37	141,684,001.23
210102	Нэмэгдэл	14,192,396.00	48,857,163.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,198,110.00	13,859,114.27
210104	Урамшуулал	6,788,601.00	16,751,203.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	3,800,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,840,564.61	28,489,162.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,772,469.87	19,665,551.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,267,348.51	2,313,594.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,073,867.10	1,850,875.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	252,179.74	423,557.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,474,699.39	4,235,583.40
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	7,237,024.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	1,337,628.00
210302	Түлш, халаалт	0.00	4,664,194.50
210303	Цэвэр, бохир ус	0.00	1,235,202.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,546,960.00	14,288,727.00
210401	Бичиг хэрэг	3,538,950.00	1,362,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,618,800.00	10,286,460.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,148,410.00	1,521,667.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	240,800.00	618,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,200,000.00	3,500,000.00
210604	Урсгал засвар	28,200,000.00	3,500,000.00

2107	Томилолт, зочны зардал	5,952,000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,952,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,738,340.00	99,053,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,340,340.00	99,053,200.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	5,398,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,045,351.79	246,732,925.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,295,915.00	194,000,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,329,660.00	3,500,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	10,419,776.79	49,232,625.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,283,111.02	21,067,263.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,786,000.00	6,900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,786,000.00	6,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,493,811.02	4,710,887.93
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,292,311.02	1,830,887.93
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	201,500.00	2,880,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,300.00	9,456,375.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,300.00	9,456,375.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	51,900,423.12	(31,252,385.32)
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	51,900,423.12	(31,252,385.32)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	307,984,300.00	614,067,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	307,984,300.00	614,067,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	210,831,000.00	489,720,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	210,831,000.00	489,720,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	68,950,000.00	104,153,900.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,000,000.00	12,863,900.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	61,950,000.00	91,290,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	28,203,300.00	20,193,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,203,300.00	20,193,400.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	282,843,800.00	593,167,400.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	282,843,800.00	593,167,400.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	263,560,688.98	572,100,136.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	121,557,249.37	222,031,722.24
210101	Үндсэн цалин	87,123,292.37	138,805,871.23
210102	Нэмэгдэл	14,447,246.00	48,857,163.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,198,110.00	13,859,114.27
210104	Урамшуулал	6,788,601.00	16,751,203.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	3,758,370.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,840,564.61	28,489,162.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,772,469.87	19,665,551.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,267,348.51	2,313,594.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,073,867.10	1,850,875.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	252,179.74	423,557.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,474,699.39	4,235,583.40
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	7,237,024.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	1,337,628.00
210302	Түлш, халаалт	0.00	4,664,194.50
210303	Цэвэр, бохир ус	0.00	1,235,202.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,646,975.00	14,288,727.00
210401	Бичиг хэрэг	3,538,965.00	1,362,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,718,800.00	10,286,460.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,148,410.00	1,521,667.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	240,800.00	618,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,200,000.00	3,500,000.00
210604	Урсгал засвар	28,200,000.00	3,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,952,000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,952,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,738,400.00	99,053,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,340,400.00	99,053,200.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	5,398,000.00	0.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73,625,500.00	197,500,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,395,900.00	194,000,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,229,600.00	3,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,283,111.02	21,067,263.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,786,000.00	6,900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,786,000.00	6,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,493,811.02	4,710,887.93
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,292,311.02	1,830,887.93
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	201,500.00	2,880,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,300.00	9,456,375.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,300.00	9,456,375.50
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	25,140,500.00	20,900,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	25,140,500.00	20,900,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	25,140,500.00	20,900,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	25,140,500.00	20,900,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	25,140,500.00	20,900,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-25,140,500.00	-20,900,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00
100	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	178,927,401.00	178,927,401.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	178,927,401.00	178,927,401.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	51,900,423.12	51,900,423.12
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	230,827,824.12	230,827,824.12

11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	230,827,824.12	230,827,824.12
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	230,827,824.12	230,827,824.12
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-31,252,385.32	-31,252,385.32
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	0.00	0.00	199,575,438.80	199,575,438.80

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	<u>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</u>	<u>489,720,100.00</u>	<u>487,889,212.07</u>	<u>1,830,887.93</u>	<u>100%</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	489,720,100.00	487,889,212.07	1,830,887.93	100%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	482,741,700.00	480,989,212.07	1,752,487.93	100%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	222,802,800.00	222,031,722.24	771,077.76	100%
210101	Үндсэн цалин	139,030,400.00	138,805,871.23	224,528.77	100%
210102	Нэмэгдэл	47,962,800.00	48,857,163.74	-894,363.74	102%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,860,000.00	13,859,114.27	885.73	100%
210104	Урамшуулал	17,549,600.00	16,751,203.00	798,397.00	95%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,400,000.00	3,758,370.00	641,630.00	85%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,975,300.00	28,489,162.83	486,137.17	98%
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,703,200.00	19,665,551.95	37,648.05	100%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,318,000.00	2,313,594.27	4,405.73	100%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,854,400.00	1,850,875.43	3,524.57	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	463,600.00	423,557.78	40,042.22	91%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,636,100.00	4,235,583.40	400,516.60	91%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,829,600.00	7,604,827.00	224,773.00	97%
210401	Бичиг хэрэг	2,025,700.00	1,362,600.00	663,100.00	67%
210402	Тээвэр, шатахуун	4,112,700.00	4,102,560.00	10,140.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,002,200.00	1,521,667.00	-519,467.00	152%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	71,000.00	0.00	71,000.00	0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	618,000.00	618,000.00	0.00	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,400,000.00	2,400,000.00	0.00	100%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,400,000.00	2,400,000.00	0.00	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,967,000.00	11,963,200.00	3,800.00	100%

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,967,000.00	11,963,200.00	3,800.00	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	208,767,000.00	208,500,300.00	266,700.00	100%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	208,767,000.00	208,500,300.00	266,700.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,978,400.00	6,900,000.00	78,400.00	99%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,978,400.00	6,900,000.00	78,400.00	99%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,978,400.00	6,900,000.00	78,400.00	99%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	489,720,100.00	489,720,100.00	0.00	100%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	489,720,100.00	489,720,100.00	0.00	100%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	489,720,100.00	489,720,100.00	0.00	100%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	23.00	23.00	0.00	100%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	11.00	11.00	0.00	100%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	8.00	8.00	0.00	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00	0.00	100%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	11.00	11.00	0.00	100%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	0.00	100%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	2.00	2.00	0.00	100%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	101,273,900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	101,273,900.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	101,273,900.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,683,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,183,900.00
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	87,090,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	87,090,000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,500,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	104,153,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,153,900.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,863,900.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	91,290,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт **4,787.9** мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад бүрэн залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- ✓ 2023 оны 07 сарын 06-ны өдөр "Дашваанжил" ХХК-аас 18,500.0 мянган төгрөгийн хүндэтгэлийн тулга хүлээн авч, Нягтлан бодох бүртгэлдээ 2023.10.02-ны өдөр үндсэн хөрөнгөд бүртгэсэн тул үндсэн хөрөнгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.
- ✓ Цалингийн журналын бичилтийг бүртгэл тайланд буруу тусгасан нь УСНББОУС 1, 12, 17, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1, 13.1 дэх заалт болон аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитаар нийт **2,919.8** мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 2,919.8 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 1 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 2,919.8 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 3,428.1 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

Архангай Соёл, урлагийн газар нь тайлант онд ХАОАТ-ын 2,919,760 төгрөгийн өр төлбөр үүсгэсэн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8. "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Элэгдлийн зардал дутуу тооцсон	1	1,849.9			1	1,849.9	1	1,849.9		-		-
Цалингийн тооцооллыг буруу илэрхийлсэн	1	2,937.9			1	2,937.9	1	2,937.9				
Нийт дүн	2	4,787.9			2	4,787.9	2	4,787.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль хяналтын	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Авлага, өр төлбөр үүсгэсэн	1	2,919.8			1	2,919.8						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил												
						-	-	-	-	-	-	-